

**Az Országgyűlés
.../2015. (...) OGY határozata
az Egyenlő Bér Programról**

1. Az Országgyűlés a probléma kiemelt társadalmi és foglalkoztatási jelentőségét, valamint annak a dolgozói szegénység fenntartásában játszott szerepét felismerve hatékony intézkedéseket tart szükségesnek annak érdekében, hogy a nők és a férfiak közti bérszakadék mértéke tartósan és fenntarthatóan csökkenjen, és e csökkenés mértéke 2018-ig nemzetgazdasági szinten legalább 30 százalék legyen.
2. Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy 2016. február 1-jéig fogadjon el cselekvési tervet a nők és a férfiak közti bérkülönbségek csökkentése, valamint az egyenlő munkáért egyenlő bér elv érvényre juttatása érdekében szükséges intézkedésekről, amely egységes keretbe foglalja az alábbi részcélok megvalósításához szükséges jogalkotási, igazgatási és támogatási intézkedéseket:
 - a) a munka és a család közti egyensúly megteremtése a rugalmas munkavégzési formák igénybevételének ösztönzése, a nappali gyermekellátás teljesebb elérhetővé tétele és a gyermekgondozási szabadság szülők közti megosztásának elősegítése útján,
 - b) a női szegénység elleni intézkedések bevezetése, különös tekintettel a gyermeküket egyedül nevelőkre,
 - b) béremelés a közszférában, valamint a munkáltatói jogkörben meghatározott illetményelemek, pótlékok, jutalmak és egyéb juttatások esetében a bérdiszkriminációt megakadályozó hatékony intézkedések bevezetése,
 - c) az ötvennél több főt foglalkoztató munkáltatók rendszeres jelentéstételi kötelezettsége az azonos munkát végző női és férfi alkalmazottak bérezéséről, valamint a nemek közti egyenlőséget elősegítő intézkedések bevezetéséről és annak eredményeiről,
 - d) a bérképzési elvek munkáltatói szervezeten belüli nyilvánosságának megteremtése naprakész és könnyen hozzáférhető bérkimutatásokkal, a munkavállaló felé fennálló munkáltatói tájékoztatási kötelezettségek bővítésével,
 - e) az egyenlő bérezés érdekében eredményes intézkedéseket alkalmazó munkáltatók elismerése és jó gyakorlataik terjesztése,
 - f) Egyenlő Bér Napjának bevezetése.
3. Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy a 2. pontban meghatározott intézkedési terv törvényalkotási tárgykört érintő jogalkotási intézkedéseit tartalmazó törvényjavaslatot 2016. március 1-jéig nyújtsa be az Országgyűlésnek.
4. Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy az 1. pontban meghatározott cél megvalósulásának és általában a nők foglalkoztatásának helyzetéről, valamint a 2. pontban meghatározott intézkedési terv végrehajtásának állásáról minden év február 1-jéig készítsen jelentést.
5. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

INDOKOLÁS

A határozati javaslat a nők és a férfiak közti bérszakadék jelentős és emelkedő mértékét kiemelt, a dolgozói szegénység fenntartásában is meghatározó szerepet játszó társadalmi és foglalkoztatási problémaként elismerve meg kívánja teremteni a megoldáshoz közelebb vivő, hatékony és fenntartható intézkedésekhez szükséges közpolitikai keretet.

A cél az, hogy tartósan és fenntarthatóan csökkenjen a bérszakadék, konkrétan pedig 2018-ig egyértelmű trendfordulóval nemzetgazdasági szinten legalább 30 százalékkal legyenek kisebbek a bérkülönbségek. Ehhez azonban egy átfogó, a jogalkotás mellett egyéb kormányzati intézkedéseket és a támogatási politika eszközrendszerét is összehangoltan alkalmazó intézkedési terv szükséges.

2009 és 2012 között jelentős mértékben, 3 százalékponttal nőtt a nemek közti bérkülönbség Magyarországon. Az Eurostat 2013-as adatai szerint a nők és férfiak bruttó órabére közti különbség 18,4 százalék volt, szemben az Európai Unió 16,4 százalékos átlagával. Az elmúlt években a hazai munkaerőpiac – a nők relatíve alacsony foglalkoztatási szintje mellett – a bérdiszkrimináció tekintetében tartósan az európai átlag alá került, hiszen az itthon egyre mélyülő bérszakadék az Unió egészében stagnálást mutatott.

Különösen nagyok a magyar bérkülönbségek a 35-44 és a 45-54 éves korcsoportban, valamint a felsőfokú végzettségűek körében. A nemek közötti bérszakadék miatt a nők nemcsak aktív korukban keresnek kevesebbet: nyugdíjuk is alacsonyabb lesz, így ki vannak téve az időskori szegénység veszélyének. A magyar nők átlagosan 13 százalékkal alacsonyabb nyugdíjra számíthatnak, mint a férfiak.

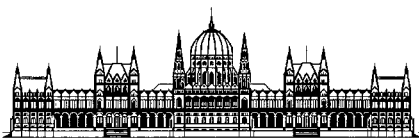
A nemek közötti bérkülönbség annak ellenére létezik, hogy a nők képzetebbek, jobbak a tanulmányi eredményeik és nagyobb arányban vesznek részt a felsőoktatásban is. Az egyetemet végzetek 56 százaléka nő, és ez az arány az érettségizettek körében is hasonló. A nők körében többen vannak a legalább érettségivel rendelkezők (52 százalék, szemben a férfiak 45 százalékával), és nagyobb arányban végeznek egyetemet, főiskolát is, mint a férfiak.

A nők képzettségbeli előnyük ellenére alacsonyabb arányban vannak jelen a munkaerőpiacon és kisebb bért is keresnek. Ennek oka egyrészt, hogy nem érvényesül az azonos munkáért azonos bér elve. A legnagyobb, 30 százalék feletti különbség a diplomás női és férfi alkalmazottak között van, de 20 százalék körüli a szakképzett dolgozók fizetése közti különbség is. A munkahelyi ranglétrán felfelé haladva nő a szakadék: a legnagyobb a női-férfi felsővezetők között, ahol megközelíti a 30 százalékot.

A másik probléma, hogy a többségében nőket foglalkoztató ágazatokban a bérek alacsonyabbak, mint ott, ahol a férfiak vannak túlsúlyban. A nők magasabb arányban dolgoznak a közszféra rosszul fizetett állásaiban, például az egészségügyben, a közigazgatás adminisztratív pozícióiban vagy a szociális és gyermekvédelmi ágazatban. A nők emellett általában olyan ágazatokban és munkakörökben dolgoznak, amelyek jobban összeegyeztethetők családi kötelezettségeikkel. Ebből adódóan a nők esetében gyakoribb a részmunkaidős foglalkoztatottság és a rosszabbul fizetett munkakörökben való elhelyezkedés, továbbá ritkább a vezetői pozíció betöltése.

Az LMP kiáll a nők és férfiak közti bérkülönbség csökkentéséért. A nők képességei, képzettsége nem indokolják azokat a különbségeket és hátrányokat, amiket a munkaerőpiacon kell elszenvedniük. A nők tudásának és képességeinek elismerésével mindenki nyer: nő a foglalkoztatottság, magasabbak

lesznek a bérek és csökken a szegénység. A nők és férfiak közti bérkülönbség csökkentése érdekében meg kell alkotni az egyenlő bérezésről szóló nemzeti cselekvési tervet, az Egyenlő Bér Programot, ami a bérszakadék csökkentése és az azonos munkáért azonos bérelvének érvényre juttatása érdekében teendő lépéseket tartalmazza. A nemzeti programban kitűzött fő cél az volna, hogy a nemek közti bérszakadék nemzetgazdasági szinten legalább 30 százalékkal csökkenjen 2018-ig.

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

Önálló képviselői indítvány (országgyűlési határozati javaslat)

Kövér László úrnak
az Országgyűlés elnöke

Helyben

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 28. § (4) bekezdése alapján mellékelten benyújtjuk **az Egyenlő Bér Programról** szóló országgyűlési határozati javaslatot.

Budapest, 2015. október 26.

Szél Bernadett
(LMP)